

Macrofauna-onderzoek

Kanaal Gent - Terneuzen

MWTL 2006

BM 08.02

**Rapport Hydrobiologisch Onderzoeksbureau VALLENDUUK
Maart 2008**

Macrofauna-onderzoek

Kanaal Gent - Terneuzen

MWTL 2006

Inhoudsopgave

	Pagina
Inleiding	1
Overzicht geanalyseerde monsters	1
Toegepaste methodiek	2
Bijzonderheden	2
Gebruikte literatuur	3
Analyseresultaten	4

Adviesbureau voor Hydrobiologisch Onderzoek
Spoorven 431
5464 PA Veghel
0413 – 319 117
email: buro.vallenduuk@home.nl

Inleiding

De RWS Waterdienst heeft ons bureau opdracht gegeven de macrofauna uit te zoeken en te determineren.

De werkzaamheden hebben betrekking op het project Kanaal Gent-Terneuzen, 2006. De monsters zijn genomen van juli tot oktober 2006. Het totaal aantal monsters is 9.

Uw kenmerk voor deze opdracht is:

RI-contractnummer: 4512

Bestelnummer: 4500111617

Contactpersoon: Monique Helsloot

De resultaten zijn verwerkt in dit rapport.

Tevens is een Excel-bestand gemaakt met de aangetroffen soorten per locatie en een bestand met de totale macrofauna. Deze bestanden zijn digitaal aangeleverd.

Overzicht van de geanalyseerde monsters

labinfos nr	Systeem	locatie-code	X-coord	Y-coord	datum	biotoop	veldapp
2006300438	Kanaal Gent	SASVGZD	4440973	35943053	24-7-2006	waterplanten	Handnet
2006300439	Kanaal Gent	SLUISKZST	4663036	36504254	24-7-2006	waterplanten	Handnet
2006300440	Kanaal Gent	TERNZZD	4688770	36739826	24-7-2006	waterplanten	Handnet
2006300677	Kanaal Gent	AUTROOTRPDR	4508700	36236300	20-10-2006	zand (p)	Veenhapper
2006300707	Kanaal Gent	OUDEPPSPDR	4636190	36436600	20-10-2006	zand (p)	Veenhapper
2006300708	Kanaal Gent	SASVGZD	4452160	36006300	20-10-2006	zand (p)	Veenhapper
2006300709	Kanaal Gent	TERNZMD	4635720	37009670	20-10-2006	slib (p)	Veenhapper
2006300710	Kanaal Gent	TERNZND	4571900	37165200	20-10-2006	slib (p)	Veenhapper
2006300711	Kanaal Gent	TERNZZD	4669222	36902666	20-10-2006	slib (p)	Veenhapper

Toegepaste (analyse)-methodiek

Alle aangetroffen macrofauna is gedetermineerd, voor zover de toegepaste conserveringsmethode dat zonder problemen toelaat. De werkzaamheden zijn geheel volgens uw voorschrift, nummer: WILB 8140 2.112U, uitgevoerd. Indien nodig is gebruik gemaakt van de microscoop of zijn microscopische preparaten gemaakt, maar in de meeste gevallen is met de binoculair tot vergrotingen van 110x gewerkt.

Bijzonderheden

Algemene opmerking

In de meeste monsters zijn taxa voorkomend in brak water aangetroffen.

Bijzondere waarnemingen tijdens de analyse

Nieuw voor de Nederlandse fauna is de tweekleppige *Rangia cuneata*. In de monsters -677 tot -711 zijn zowel volgroeide als juveniele exemplaren aangetroffen.

Eveneens nieuw, althans wat betreft de RWS-monsters, is de worm *Polydora Boccardiella ligerica*.

Lijst van gebruikte literatuur

Oligochaeta (borstelwormen)

Brinkhurst, R.O., 1971. - A Guide for the Identification of British Aquatic Oligochaeta. FBA Scientific Publication No. 22

Brinkhurst, R.O., 1986. - Guide to the freshwater aquatic microdrile Oligochaetes of North America. Canadian Special Publication of Fisheries and Aquatic Sciences No. 84. Department of Fisheries and Oceans. Ottawa

Polychaeta (borstelwormen)

Hartmann-Schröder, G., 1996. - Annelida, Borstenwürmer, Polychaeta. Die Tierwelt Deutschland. Teil 58. Gustav Fischer. Jena.

Crustacea (schaaldieren)

Brink, F.W.B. van de & G. van de Velde, 1992.

De Nederlandse Decapoda Garnalen, Kreeften en Krabben (herzien door J.P.H.M Adema). Wetenschappelijke mededelingen KNNV nr. 179

Eggers, T.O. & A. Martens, 2001. - Bestimmungsschlüssel der Süßwasser-Amphipoda (Crustacea) Deutschlands. Lauterbornia 42: 1-68

Gledhill, T., D.W. Sutcliffe & W.D. Williams, 1993. - British Freshwater Crustacea Malacostraca: A key with ecological notes. FBA Scientific publication No. 52

Holthuis, L.B. & G.R. Heerebout, 1986.

Slijkgarnalen (Crustacea; Amphipoda : Corophiddiae) in Nederland. Laboratorium voor Aquatische Oecologie K.U.N. Het Zeepaard jaargang 52 nr. 2: 32-37

Chironomidae (vedermuggen)

Moller Pillot, H.K.M., 2003. - A key to the aquatic Chironomidae of the North-west European lowland. Provisional translation of "De larven der Nederlandse Chironomidae", 1984). Uitgave Moller Pillot

Mollusca (weekdieren)

Glöer P., 2002. - Süßwassergastropoden Nord- und Mitteleuropas. Bestimmungsschlüssel, Lebensweise, Verbreitung. Die Tierwelt Deutschlands, Teil 73

Killeen, I, David Aldridge & Graham Oliver, 2004. - Freshwater Bivalves of Britain and Ireland. AIDGAP-FSC Publications. Occasional publication 82

Verween, A, et al, 2006

First European record of the invasive brackish water clam *Rangia cuneata* (G.B. Sowerby I, 1831) (Mollusca: Bivalvia)

Analyse-resultaten Kanaal Gent - Terneuzen

labinfos nr	Systeem	locatie-code	X-coord	Y-coord	datum	biotoop	veldapp.
2006300438	Kanaal Gent	SASVGZD	4440973	35943053	24-7-2006	waterplanten	Handnet

soort	IND	AMT_MEAS	factor %	AMT_CALC
<i>Cordylophora caspia</i>	>			0
<i>Stylaria lacustris</i>		4	100	4
<i>Tubificidae</i>		1	100	1
<i>Gammaridae</i>		67	100en10	700
<i>Gammarus</i>		108	100en10	1129
<i>Gammarus tigrinus</i>		53	100en10	554
<i>Agabus sturmi</i>		1	100	1
<i>Cricotopus gr sylvestris</i>		53	100	53
<i>Cricotopus intersectus</i> agg.		1	100	1
<i>Orthocladius</i>		9	100	9
<i>Dicrotendipes nervosus</i>		11	100	11
<i>Potamopyrgus antipodarum</i>		1	100	1

labinfos nr	Systeem	Locatiecode	X-coord	Y-coord	datum	biotoop	veldapp.
2006300439	Kanaal Gent	SLUIISKZST	4663036	36504254	24-7-2006	waterplanten	Handnet

soort	IND	AMT_MEAS	factor %	AMT_CALC
<i>Dugesia</i>		2	100	2
<i>Palaemon longirostris</i>		8	100en10	236
<i>Gammaridae</i>		40	100en10	1162
<i>Gammarus</i>		66	100en10	1923
<i>Gammarus tigrinus</i>		41	100en10	841
<i>Acentria ephemerella</i>		3	100	3
<i>Orthocladiinae</i>		7	100	7
<i>Cricotopus gr sylvestris</i>		101	100	101
<i>Cricotopus intersectus</i> agg.		2	100	2
<i>Orthocladius</i>		10	100	10
<i>Psectrocladius sordidellus/limbatellus gr</i>		1	100	1
<i>Hydrobiidae</i>		1	100	1
<i>Potamopyrgus antipodarum</i>		1	100	1

labinfos nr	Systeem	Locatiecode	X-coord	Y-coord	datum	biotoop	veldapp.
2006300440	Kanaal Gent	TERNZZD	4688770	36739826	24-7-2006	waterplanten	Handnet

soort	IND	AMT_MEAS	factor %	AMT_CALC
<i>Cordylophora caspia</i>	>			0
<i>Nais elinguis</i>		120	50	240
<i>Palaemon longirostris</i>		5	5	100
<i>Corophiidae</i>		5	5	100
<i>Apocorophium lacustre</i>		10	5	200
<i>Chelicorophium curvispinum</i>		4	5	80
<i>Gammaridae</i>		37	5	740
<i>Gammarus</i>		15	5	300
<i>Gammarus tigrinus</i>		44	5	880
<i>Acentria ephemerella</i>		100	100	100
<i>Orthoclaadiinae</i>		8	10	80
<i>Cricotopus bicinctus</i>		2	10	20
<i>Cricotopus gr sylvestris</i>		97	10	970
<i>Orthocladius</i>		23	10	230
<i>Polypedilum nubeculosum</i>		1	10	10
<i>Potamopyrgus antipodarum</i>		1	100	1
<i>Dreissenidae</i>		2	100	2

labinfos nr	Systeem	Locatiecode	X-coord	Y-coord	datum	biotoop	veldapp.
2006300677	Kanaal Gent	AUTROOTRPDR	4508700	36236300	20-10-2006	zand (p)	Veenhapper

soort	IND	AMT_MEAS	factor %	AMT_CALC
<i>Obelia</i>	>			0
<i>Tubificidae</i>		31	100	31
<i>Limnodrilus claparedeanus</i>		1	100	1
<i>Limnodrilus hoffmeisteri</i>		10	100	10
<i>Nereis diversicolor</i>		3	100	3
<i>Boccardiella ligerica</i>		8	100	8
<i>Corophiidae</i>		1	100	1
<i>Polypedilum nubeculosum</i>		1	100	1
<i>Potamopyrgus antipodarum</i>		32	100	32
<i>Dreissenidae</i>		3	100	3
<i>Rangia cuneata</i>		3	100	3

labinfos nr	Systeem	Locatiecode	X-coord	Y-coord	datum	biotoop	veldapp.
2006300707	Kanaal Gent	OUDEPPSPDR	4636190	36436600	20-10-2006	zand (p)	Veenhapper

soort	IND	AMT_MEAS	factor %	AMT_CALC
<i>Tubificidae</i>		62	100	62
<i>Limnodrilus hoffmeisteri</i>		19	100	19
<i>Nereis</i>		5	100	5
<i>Nereis diversicolor</i>		8	100	8
<i>Boccardiella ligERICA</i>		2	100	2
<i>Rhithropanopeus harrissii</i>		1	100	1
<i>Corophiidae</i>		4	100	4
<i>Apocorophium lacustre</i>		5	100	5
<i>Corophium multisetosum</i>		4	100	4
<i>Potamopyrgus antipodarum</i>		31	100	31
<i>Rangia cuneata</i>		6	100	6

labinfos nr	Systeem	Locatiecode	X-coord	Y-coord	datum	biotoop	veldapp.
2006300708	Kanaal Gent	SASVGZD	4452160	36006300	20-10-2006	zand (p)	Veenhapper

soort	IND	AMT_MEAS	factor %	AMT_CALC
<i>Tubificidae</i>		20	100	20
<i>Limnodrilus hoffmeisteri</i>		6	100	6
<i>Boccardiella ligERICA</i>		6	100	6
<i>Chelicorophium curvispinum</i>		1	100	1
<i>Arrenurus crassicaudatus</i>		1	100	1
<i>Potamopyrgus antipodarum</i>		71	100	71
<i>Rangia cuneata</i>		3	100	3

labinfos nr	Systeem	Locatiecode	X-coord	Y-coord	datum	biotoop	veldapp.
2006300709	Kanaal Gent	TERNZMD	4635720	37009670	20-10-2006	slib (p)	Veenhapper

soort	IND	AMT_MEAS	factor %	AMT_CALC
<i>Sertulariidae</i>	>			0
<i>Tubificidae</i>		23	100	23
<i>Nereis</i>		9	100	9
<i>Nereis diversicolor</i>		27	100	27
<i>Boccardiella ligERICA</i>		3	100	3
<i>Rhithropanopeus harrissii</i>		2	20	10
<i>Corophiidae</i>		33	20	165
<i>Corophium multisetosum</i>		101	100en20	493
<i>Potamopyrgus antipodarum</i>		77	100	77
<i>Dreissenidae</i>		3	100	3
<i>Rangia cuneata</i>		12	100	12

labinfos nr	Systeem	Locatiecode	X-coord	Y-coord	datum	biotoop	veldapp.
2006300710	Kanaal Gent	TERNZND	4571900	37165200	20-10-2006	slib (p)	Veenhapper

soort	IND	AMT_MEAS	factor %	AMT_CALC
<i>Nereis</i>		6	25	24
<i>Nereis diversicolor</i>		25	25	100
<i>Boccardiella ligERICA</i>		14	25	56
<i>Cyathura carinata</i>		4	50	8
<i>Corophiidae</i>		1	50	2
<i>Corophium multisetosum</i>		2	50	4
<i>Potamopyrgus antipodarum</i>		10	50	20
<i>Dreissenidae</i>		2	50	4
<i>Rangia cuneata</i>		5	50	10

labinfos nr	Systeem	Locatiecode	X-coord	Y-coord	datum	biotoop	veldapp.
2006300711	Kanaal Gent	TERNZZD	4669222	36902666	20-10-2006	slib (p)	Veenhapper

soort	IND	AMT_MEAS	factor %	AMT_CALC
<i>Tubificidae</i>		1	100	1
<i>Nereis</i>		23	100	23
<i>Nereis diversicolor</i>		29	100	29
<i>Boccardiella ligERICA</i>		44	100	44
<i>Corophiidae</i>		29	100	29
<i>Apocorophium lacustre</i>		1	100	1
<i>Corophium multisetosum</i>		20	100	20
<i>Potamopyrgus antipodarum</i>		2	100	2
<i>Dreissenidae</i>		2	100	2
<i>Rangia cuneata</i>		44	100	44